

Bornholms Erhvervsfond

Årsrapport 2017

CVR-nr. 29 97 93 91

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
<u>Ledelsesberetning</u>	
Virksomhedsoplysninger	2
Beretning	3 - 6
 <u>Påtegninger</u>	
Ledespåtegning	7
Den uafhængige revisors erklæringer	7 - 10
 <u>Årsregnskab 1. januar - 31. december 2017</u>	
Anvendt regnskabspraksis	11
Resultatopgørelse	12
Balance	13

Virksomhedsoplysninger

Virksomheden:	Bornholms Erhvervsfond Landemærket 26 3700 Rønne
Cvr-nr.:	29 97 93 91
Bestyrelse:	Adm. direktør Anne Birgitte Lundholt (formand) Adm. direktør Peter Vesløv, Beck Pack System A/S (næstformand) Erhvervsdirektør Anette Hansen, Danske Bank A/S Erhvervsdirektør Henrik Kofod, Nordea Bank Danmark Erhvervs-kundechef Peter Bo, Vækstfonden Adm. direktør Morten Rask, Jensen Denmark A/S
Administration:	Erhvervsfondens daglige administration varetages af Hans-Henrik Thiesen. Der er indgået en samarbejdsaftale mellem fonden og Business Center Bornholm.
Revision:	Bornholms Revision A/S Tornegade 4, 1. sal 3700 Rønne Cvr.nr.: 37 85 84 98

Beretning

Det er Erhvervsfondens formål at yde støtte i form af lån og eventuelt tegning af aktie- og anpartskapital i forbindelse med anlægsinvesteringer i nye eller bestående erhvervsvirksomheder på Bornholm, som skønnes at kunne styrke den erhvervsmæssige og befolkningsmæssige udvikling på øen.

Af Fondens grundkapital på i alt 62 mio. kr. har staten indskudt 48 mio. kr. og Nordea Bank, Danske Bank og Sydbank i alt 14 mio. kr. Kapitalen er tilvejebragt ad tre omgange: I forbindelse med Fondens etablering i 1972, hvor staten indskød 8 mio. kr. og bankerne 2 mio. kr., og i forbindelse med den såkaldte Bornholmerpakke i 1993, hvor staten indskød yderligere 40 mio. kr. og bankerne yderligere 10 mio. kr., og endelig i 2007, hvor DiBa Bank (nu Sydbank) indskød 2 mio. kr.

Årets bevillinger

Der blev i 2017 givet tilsagn om lån for i alt kr. 9.685.000 til investeringsprojekter i 14 bornholmske virksomheder, og det er virksomheder indenfor fødevarerindustri og turisme, der står for hovedparten af de nye bevillinger.

Årets bevillinger fordeler sig således:

Branche	Antal	Bevillinger i 1.000 kr.	Investeringer i 1.000 kr.	Varige arbejdspladser
Landbrug, gartneri	1	250	2.000	1
Fødevarerindustri m.m.	4	2.670	8.600	10
Sten, plast- og glasindustri	1	600	2.000	2
Øvrig industri	1	750	1.500	3
Service m.m.	1	350	700	0
Turisme, attraktioner	6	5.065	17.680	11
I alt	14	9.685	32.480	27

Såfremt projekterne realiseres som beskrevet forventes det at der bliver skabt og bevaret 27 varige arbejdspladser, hvortil kommer afledte effekter.

Regnskab

Årets overskud udgør kr. 544.367, hvilket bestyrelsen anser som tilfredsstillende set i lyset af det forhold at der ikke kan opnås en tilfredsstillende rente på Fondens likvide beholdning på grund af det historisk lave renteniveau. Fonden er ikke blevet påført tab i 2017.

Generelt synes det bornholmske erhvervsliv at fortsætte de tidligere års positive udvikling. På denne baggrund er der ikke foretaget nævneværdige nye hensættelser i 2017 og der er på statutidspunktet hensat 9,5 mio. kr. til imødegåelse af tab.

Beretning

Egenkapitalen udgør herefter 76,9 mio. kr. hvoraf de frie reserver udgør t.kr. 14,9 mio.

På statutidspunktet var der i alt stillet 69,1 mio. kr. til rådighed for det bornholmske erhvervsliv i form af lån og tilsagn fordelt på godt 100 forskellige projekter.

Der er i forbindelse med afhændelse af aktiver og aktiviteter og dermed ændring af debitorers forretningsgrundlag sket ekstraordinær indfrielse af 5 lån med en samlet restgæld på t.kr. 1.087.

Branchefordeling i 1.000 kr.:

Branche	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Landbrug	15.106	16.065	12.940	9.383	8.939	6.105	4.790	6.182
Fødevareindustri	11.395	14.083	13.704	15.406	17.937	26.307	25.084	26.280
Pap, træ- og papirindustri	5.750	6.700	7.225	7.450	7.675	3.925	1.319	5.912
Sten-, plast- og glasindustri	4.923	5.930	6.265	6.128	7.054	6.910	6.838	8.676
Jern- og metalvareindustri	2.853	1.908	1.280	2.633	6.161	9.792	11.341	14.911
Øvrig industri	3.645	5.618	6.271	5.643	1.721	3.835	4.743	5.606
Service m.m.	2.383	1.180	2.751	2.817	769	789	789	469
Turisme, attraktioner m.m.	22.355	19.216	19.190	18.848	18.462	17.094	17.282	16.446
IT/medievirksomhed	709	900	1.080	1.660	1.490	1.720	1.003	790
I alt	69.119	71.600	70.706	69.968	70.208	76.477	73.188	85.272

Erhvervsfonden har ikke nytegnet aktie- og anpartskapital i 2017 i bornholmske selskaber, og besidder ikke kapitalandele på statutidspunktet.

Ved udgangen af 2017 havde Erhvervsfonden 17,6 mio.kr. til rådighed for nye ansøgninger.

Lånevilkår

Med udsigten til at det nuværende historisk lave renteniveau vil fortsætte i en lang periode fremover og den deraf følgende negative indlånsrente, er der behov for at Fonden tilvejebringer indtægter ad anden vej med henblik på at kunne tåle fremtidige tab og fremtidsikre Erhvervsfonden. På denne baggrund har bestyrelsen set sig nødsaget til at forhøje rentesatsen på Fondens almindelige udlån med ½ %-point til 3 % p.a.

Der er med virkning fra april 2015 taget forbehold i alle lånetilbud om at bestyrelsen kan træffe beslutning om at ændre renten og at der kan opkræves et stiftelsesgebyr på op til 1 % ved etablering af lånet. Der er i lighed med tidligere år ikke beregnet stiftelsesgebyr ved etablering af lån i 2017.

Beretning

Den Animalske Fond

Med det formål at opretholde den animalske produktion på Bornholm har der siden 1976 været en speciel låneordning for landbruget - Den Animalske Fond. Under denne ordning bidrager Danish Crown eller Bornholms Andelsmejeri med 40 % og Erhvervsfonden med 60 % af de ydede lån.

Der er i året sket forhøjelse af et eksisterende lånetilsagn med tkr. 250.

På lån ydet af Den Animalske Fond skal der fortsat – af hensyn til EU's subsidieregler – beregnes en rentesats, der relaterer sig til den 1-årige CIBOR-rente + en margin afhængig af landmandens rating og sikkerhedsstillelse.

Turistbranchen

Set i lyset af turismens betydning for Bornholm og de store investeringsbehov, er der reserveret en separat pulje til anlægsinvesteringer i turistbranchen.

Udlån under turismepuljen vil kunne bevilges til bæredygtige anlægsinvesteringer, der

- medfører væsentlige forbedrede nye muligheder for indehaver og virksomheden
- medfører væsentlig fornyelse af ansøgers produkt
- underbygger den ønskede udvikling i lokalområdet
- understøtter den ønskede overordnede erhvervsudvikling
- understøtter og fremtidssikrer kvaliteten
- understøtter helårsbeskæftigelse

Der er i 2017 givet bevillinger til 6 nye projekter inden for turistbranchen.

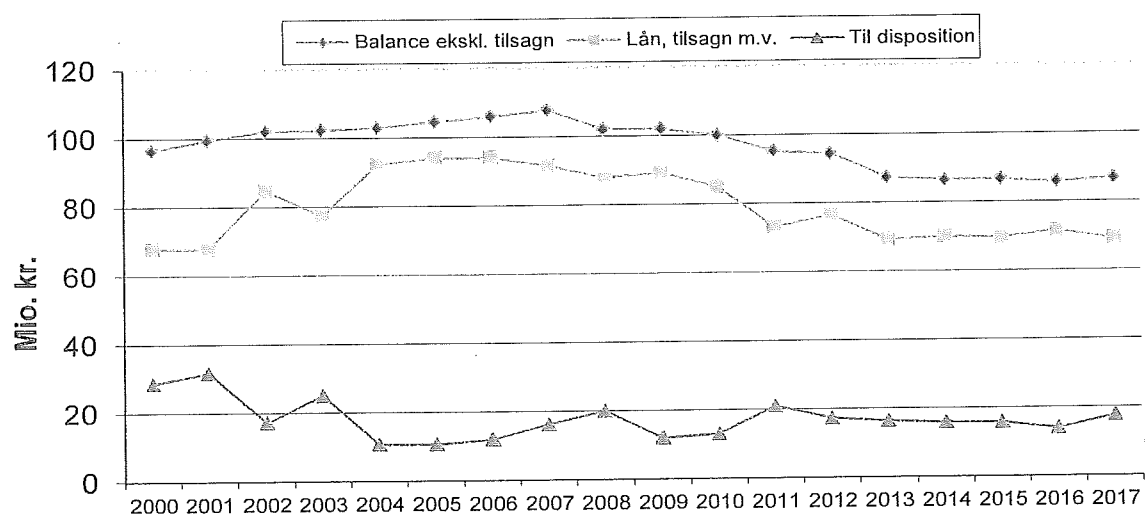
Lån til ejer-/generationsskifte

Der er i 2017 bevilget 4 lån til ejer-/generationsskifte.

På lån ydet til ejer-/generationsskifte skal der – af hensyn til EU's subsidieregler – beregnes en rentesats, der relaterer sig til den 1-årige CIBOR-rente + en margin afhængig af ansøgers rating og sikkerhedsstillelse.

Beretning

Udvikling i Fondens balance, lån og tilsagn samt disponibelt beløb i mio. kr.:

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 1. januar - 31. december for 2017 for Bornholms Erhvervsfond.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vor opfattelse, at årsrapporten giver et retvisende billede af fondens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017.

Ledelsesberetningen indeholder efter vor opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Rønne, den 22. marts 2018

I bestyrelsen:

Anne Birgitte Lundholt
(formand)

Peter Vesløv
(næstformand)

Anette Hansen

Henrik Kofod

Peter Bo

Morten Rask

Den uafhængige revisors erklæringer

Til Bornholms Erhvervsfond

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Bornholms Erhvervsfond for regnskabsåret 1. januar til 31. december 2017, der omfatter, resultatopgørelse, balance og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven med tilpasninger i præsentation m.m. som fondens art og aktiviteterne omfang medfører.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017 i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Det er ligeledes vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med fondens vedtægter.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, god offentlig revisionsskik samt Revisionsinstruks for revisor ved Bornholms Erhvervsfond af 3. marts 1994. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af fonden i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere fondens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere fonden, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse

Den uafhængige revisors erklæring

med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, god offentlig revisions-skik samt Revisionsinstruks for revisor ved Bornholms Erhvervsfond af 3. marts 1994, altid vil afdække væsentlig fejl-information, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske be-slutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt god offentlig revisions-skik foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvig-elser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejl-information forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kon-trol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af fon-dens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæs-sige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begiv-enheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om fondens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkludere, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregn-skabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at fonden ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kon-trol, som vi identificerer under revisionen.

Den uafhængige revisors erklæringerUdtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig reguleringUdtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis; og at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af regnskabet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det i overensstemmelse med god offentlig revisionskik vores ansvar at udvælge relevante emner til såvel juridisk-kritisk revision som forvaltningsrevision. Ved juridisk-kritisk revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ved forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af regnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom. Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Rønne, den 22. marts 2018

Bornholms Revision A/S, Godkendt revisionsaktieselskab

CVR-nr. 37 85 84 98

Jens-Otto A. Sonne

Statsautoriseret revisor

MNE-nr. 15625

Anvendt regnskabspraksis

Bornholms Erhvervsfond er som udgangspunkt ikke omfattet af årsregnskabsloven, men har valgt at aflægge årsregnskabet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for klasse A-virksomheder, med de tilpasninger i præsentationen m.m. som fondens art og aktiviteterne omfang medfører.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til tidligere år.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger og nedskrivninger.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde fonden, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå fonden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Resultatopgørelsen

Indtægter omfatter renteindtægter af udlån og bankindeståender samt afkast fra værdipapirer der vedrører det pågældende regnskabsår.

Driftsudgifterne omfatter de i regnskabsåret afholdte omkostninger til administration m.m..

Balancen

Tilgodehavende udlån optages til nominel værdi. Aktie- og anpartsbeholdningen optages til anskaffelsværdier. Under passiver reduceres værdierne med nedskrivning til imødegåelse af forventede tab.

Værdipapirer indregnet under omsætningsaktiver måles til dagsværdi (børskurs) på balancedagen.

Gæld er anført til nominel værdi.

Resultatopgørelse for året 1. januar til 31. december 2017

		2016
		<u>i kr.</u>
<u>Indtægter:</u>		
Indgåede renter af udlån	1.616.942	1.540.875
Renter af bankindestående og obligationer	58.132	158.583
Andre indtægter	25.000	15.000
	<u>1.700.074</u>	<u>1.714.458</u>
Administrationsomkostninger	(973.284)	(937.867)
Resultat før afskrivninger og hensættelser	726.790	776.591
<u>Afskrivninger og hensættelser:</u>		
Konstaterede tab på udlån, anparter/aktier m.v.	0	(1.698.512)
Ændring i hensættelser til imødegåelse af tab	(241.000)	1.364.350
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	58.577	26.910
Årets resultat	<u>544.367</u>	<u>469.339</u>
Frie reserver pr. 1. januar 2017	14.349.368	
Årets resultat	544.367	
Til disposition	<u>14.893.735</u>	
Frie reserver pr. 31. december 2017	14.893.735	
Disponeret i alt	<u>14.893.735</u>	

Balance pr. 31. december 2017Aktiver

		31/12-16
		_____ i kr.
<u>Omsætningsaktiver:</u>		
<u>Tilgodehavender:</u>		
Tilgodehavende udlån	53.858.577	54.825.410
Bevilgede - ikke udbetalte lån	15.260.000	16.775.000
Andre tilgodehavender	167.400	572.000
Tilgodehavender i alt	<u>69.285.977</u>	<u>72.172.410</u>
Likvide beholdninger	<u>32.857.156</u>	<u>30.438.067</u>
Aktiver i alt	<u>102.143.133</u>	<u>102.610.477</u>

PassiverEgenkapital:Indskudskapital:

Indskud fra staten	48.000.000	48.000.000
Indskud fra Nordea Bank Danmark, Danske Bank A/S og Sydbank A/S	<u>14.000.000</u>	<u>14.000.000</u>
	<u>62.000.000</u>	<u>62.000.000</u>

Frie reserver:

Saldo 31/12 2017	<u>14.893.735</u>	<u>14.349.368</u>
Egenkapital i alt	<u>76.893.735</u>	<u>76.349.368</u>

Hensættelser:

Hensættelser til imødegåelse af tab	<u>9.482.500</u>	<u>9.241.500</u>
---	------------------	------------------

Gældsforpligtelser:Kortfristede gældsforpligtelser:

Bevilgede - ikke udbetalte lån	15.260.000	16.775.000
Skyldig A-skat m.v.	20.232	19.932
Feriepengeforpligtelse	62.500	59.800
Diverse kreditorer	<u>424.166</u>	<u>164.877</u>
Gældsforpligtelser i alt	<u>15.766.898</u>	<u>17.019.609</u>
Passiver i alt	<u>102.143.133</u>	<u>102.610.477</u>